

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/5543-2

1. november 2021

Vurdering av Dokument 8:11 S (2021-2022) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Marie Sneve Martinussen og Sofie Marhaug

Jeg viser til brev av 28.10.2021 fra kommunal- og forvaltningskomiteen ved komitéleder Lene Vågslid. Der ber komiteen om departementets vurdering av Dokument 8:11 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Marie Sneve Martinussen og Sofie Marhaug. Representantene viser til at strømprisene nå er historisk høye, og har tre forslag som jeg i dette brevet gir min vurdering av.

Forslag 1: *"Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med forslag til en ekstraordinær engangsutbetaling for å dekke de økte strømutfgifter gjennom vinteren til alle som kvalifiserer til å motta bostøtte i minst én av månedene i fjerde kvartal av 2021. Denne ekstra utbetalingen av bostøtte for å dekke høye strømutfgifter skal ikke gå til fratrukk i andre ytelser."*

Regjeringen deler bekymringen for at de høye strømprisene er krevende for dem med lave inntekter. Derfor la regjeringen 22. oktober fram Prop. 8 S (2021–2022) Endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte som hjelp til å dekke høye strømutfgifter). I proposisjonen foreslår regjeringen å øke bevilgningen til bostøtte i 2021 for å dekke en ekstraordinær utbetaling til bostøttemottakere i de delene av landet med høyest strømpriser. Forslaget innebærer en tilleggsbevilgning på 202 mill. kroner.

Med dette forslaget vil hver husstand kunne få en engangsutbetaling på 2 950 kroner, og 120 kroner i tillegg per person ut over den første. Den ekstraordinære situasjonen med høye strømpriser gjelder i hovedsak områdene sør for Sognefjorden og Dovrefjell. Regjeringen

foreslår derfor at ekstrabetalingen avgrenses til fylkene Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Innlandet, Oslo og Viken, samt Røros kommune i Trøndelag.

Dersom Stortinget vedtar forslaget innen 10. november, vil selve utbetalingen skje 20. november. Den ekstraordinære utbetalingen gjøres til dem som har rett på bostøtte i oktober (bostøtte utbetales etterskuddsvis den 20. hver måned), og skjer samtidig som ordinær bostøtte blir utbetalt.

Forslagstillerne foreslår at en ekstraordinær engangsutbetaling skal gå til alle som kvalifiserer til bostøtte i minst én av månedene i fjerde kvartal av 2021. Det var mottakere i september som ikke har rett på bostøtte i oktober, og det vil komme til noen nye mottakere i november og desember. Forslaget til representantene er imidlertid ikke gjennomførbart slik systemene til Husbanken er i dag. Husbanken må i så fall utvikle systemet, noe som krever tid og flere ressurser. Jeg vil derfor ikke tilrå en slik løsning.

Forslagsstillerne foreslår også at den ekstraordinære engangsutbetalingen ikke skal gå til fratrukk i andre ytelser. Så langt departementet kjenner til, vil det være økonomisk sosialhjelp som eventuelt kan bli redusert som følge av økt bostøtte. Jeg mener at slike føringer ved enkeltbevilgninger bør unngås. De kan skape usikkerhet både for kommunene og innbyggerne, og utfordrer prinsippene for sosialhjelp. Samtidig kan det være at den ekstraordinære utbetalingen ikke fullt ut kompenserer for økte strømutfgifter. Kommunen må derfor på vanlig måte gjøre en konkret og individuell vurdering av utgiftene til dem som søker om sosialhjelp, inkludert nødvendige utgifter til strøm.

Siden vi er i en ekstraordinær situasjon, vil Arbeids- og inkluderingsministeren minne kommunene om at det skal tas hensyn til høye strømutfgifter ved utmåling av sosialhjelp.

Forslag 2: *"Stortinget ber regjeringen opprette en midlertidig ordning hvor også de som i dag ikke mottar bostøtte, kan søke om dekning av høye oppvarmingskostnader dersom de har lav inntekt og høye boutgifter."*

Jeg mener at det å opprette en ny midlertidig ordning ikke er hensiktsmessig. Det er administrativt svært ressurskrevende, og tar tid å gjennomføre i praksis. Jeg vil heller tilrå at eksisterende ordninger benyttes i størst mulig grad framfor å opprette nye midlertidige, jfr. også det som er sagt over om sosialhjelp.

Forslag 3: *"Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som sikrer at el- og oppvarmingskostnader medregnes i grunnlaget for utbetaling av bostøtte for alle grupper, uavhengig av om dette betales gjennom husleie eller felleskostnader eller ikke er inkludert i disse."*

Dersom strømutfgifter skal tas med i beregningen av bostøtte, må regelverket for bostøtte endres. Hittil har enkeltutbetalingene for økte strømutfgifter blitt gjort utenfor regelverket. Det er *systemet* for bostøtte som har blitt brukt for å nå ut til en utsatt gruppe på en effektiv måte.

Dersom strømgifter skal legges til i beregningen av bostøtte, er det flere aspekter å ta hensyn til. Det må blant annet tas hensyn til om det skal være en sjablong (som noen grupper i bostøtten allerede har i dag), eller om faktiske strømgifter skal legges til grunn. Dette vil kreve en del utredning før spørsmålet er tilstrekkelig belyst.

En ekspertgruppe gjennomgår nå dagens bostøtte. Ekspertgruppen skal evaluere dagens bostøtteordning, og foreslå innretning på en fremtidig bostøtteordning. Ett av spørsmålene ekspertgruppen skal vurdere, er hvordan endringer i strømpriser i større grad skal reflekteres i nivået på bostøtten. Ekspertgruppen legger fram sin rapport 1. mai 2022. Jeg vil derfor anbefale å avvente spørsmålet inntil vi har mottatt ekspertgruppens rapport.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Bjørn Arild Gram". The signature is written in a cursive, flowing style.

Bjørn Arild Gram